

Експертне опитування «Четвертий рік Президента Петра Порошенка»

Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва 16–23 травня 2018 року провів експертне опитування «Четвертий рік Президента Петра Порошенка». Метою опитування було з'ясувати думки експертів щодо основних досягнень і невдач Петра Порошенка протягом четвертого року його каденції та узагальнити рекомендації експертів щодо його наступних кроків. Усього було опитано 55 експертів.

Для порівняння наведено результати експертного опитування «Третій рік Президента Порошенка», яке Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва провів 17–23 травня 2017 року, а також опитувань «Другий рік Президента Порошенка», проведеного 18 – 23 травня 2016 року, та «Перший рік Президента Порошенка», проведеного 27 травня – 3 червня 2015 року.

- Експерти оцінили діяльність Президента Порошенка протягом четвертого року його каденції у 5 балів за 10-бальною шкалою. Це нижче за середню оцінку першого року президентства (5,3) і дещо вище за відповідний минулорічний показник (4,7).
- Найкраще, на думку експертів, Президент протягом року справлявся із провадженням зовнішньої політики (6,5 бала), найгірше – із реалізацією кадрової політики (3,2). Взаємодію з парламентом експерти оцінили в 5 балів, взаємодію з урядом – 5,2 бала, виконання функцій гаранта Конституції та прав і свобод громадян – 4,8 бала, врегулювання збройного конфлікту на Донбасі – 4,9 бала, взаємодію із суспільством – 3,6 бала, проведення реформ – 4 бала, виконання передвиборних обіцянок в 3,5 бала. Впродовж року найбільше змінилася (в бік покращення) оцінка щодо врегулювання збройного конфлікту на Донбасі, що може бути пов'язано із ухваленням цього року парламентом Закону про реінтеграцію Донбасу.*
- Головним досягненням за четвертий рік перебування Президента Порошенка на своїй посаді експерти назвали запровадження безвізового режиму між Україною та ЄС. Серед інших важливих досягнень в активі Президента, на думку експертів: посилення обороноздатності та продовження реформ збройних сил; постачання летальної зброї з США до України, ініціатива створення єдиної помісної церкви в Україні та продовження режиму санкцій проти Росії за збереження міжнародної коаліції на підтримку цих санкцій.
- Відсутність прогресу в боротьбі з корупцією та блокування процесу створення спеціалізованого Антикорупційного суду експерти відзначили як ключові невдачі Президента Порошенка за четвертий рік його діяльності. Поряд із цим експерти зарахували до серйозних невдач – повільний темп утілення реформ і неефективність деяких вже запроваджених реформ (медичної, податкової, пенсійної), а також вимогу щодо е-декларування антикорупційних активістів і неурядових організацій.
- Основним завданням для Президента у внутрішній сфері, на думку експертів, має бути ініціювання виборчої реформи в Україні. Експерти також порадили Президентові здійснювати реальну боротьбу з корупцією, завершити судову реформу та сприяти створенню спеціалізованого Антикорупційного суду.
- На зовнішній арені Порошенку, на думку експертів, необхідно передовсім поглиблювати співпрацю з ЄС та забезпечувати виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Серед зовнішньополітичних пріоритетів експерти відзначили також потребу активізувати співпрацю з НАТО та поглиблювати співробітництво зі Сполученими Штатами.

* Закон України від 18 січня 2018 року № 2268-19 «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями в Донецькій та Луганській областях».

- Більшість опитаних цього року експертів (32) вважають, що скоріше за все, Президент Порошенко не буде обраний на другий термін, але певні шанси у нього є. Водночас майже третина експертів (16) схиляються до того, що Порошенко буде переобраний на другий президентський термін, але мають сумніви щодо цього.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

1. Як би Ви загалом оцінили діяльність Петра Порошенка протягом четвертого року перебування на посаді президента? (за 10-бальною шкалою: «1» - дуже погано, «10» - дуже добре)

Середня оцінка – 5 балів

Середня оцінка за третій рік президентства – 4,7 бала

Середня оцінка за другий рік президентства – 4,5 бала

Середня оцінка за перший рік президентства – 5,3 бала

2. Назвіть, будь ласка, основні досягнення (не більше п'яти) Президента Порошенка протягом четвертого року його діяльності?

	Кількість згадок
Запровадження безвізового режиму з Європейським Союзом	27
Домовленість щодо постачання летальної зброї з США	16
Ініціювання створення єдиної помісної церкви в Україні	16
Посилення обороноздатності та продовження реформ ЗСУ	16
Продовження режиму санкцій проти Росії, збереження міжнародної коаліції на підтримку продовження санкційної політики	15
Початок соціально-економічного зростання, стабілізація валюти	9
Початок судової реформи	8
Проактивна зовнішня політика	7
Початок соціальних реформ (медичної, освітньої, пенсійної)	7
Збереження незалежності України, стримування агресії Росії	6
Остаточне завершення ратифікації Угоди про Асоціацію Україна–ЄС	5
Продовження імплементації реформи децентралізації та утворення громад	5
Послідовна позиція щодо миротворців на Донбасі	4
Відносна стабілізація політичної ситуації в країні	3
Ухвалення закону про деокупацію Донбасу	
Стабілізація ситуації на фронті, відсутність повномасштабних військових дій	3
Звільнення заручників	3
<i>Інше:</i> Збільшення кількості україномовних ЗМІ – 2 згадки Переформатування АТО на Операцію об'єднаних сил (ООС) – 2 згадки Налагодження відносин з арабськими країнами; мирне подолання ситуації з М. Саакашвілі; обрання складу Верховного Суду; початок роботи Конституційного Суду; підтримка вітчизняних озброєнь; закон про національну безпеку; політика історичної пам'яті; заборона російських соціальних мереж в Україні; перемога у справі проти «Газпрому» у Стокгольмському арбітражі; масштабний ремонт доріг – по 1 згадці	14

3. Назвіть, будь ласка, основні невдачі (не більше п'яти) Президента Порошенка протягом четвертого року його діяльності?

	Кількість згадок
Відсутність прогресу в боротьбі з корупцією	28
Блокування процесу створення спеціалізованого Антикорупційного суду	19
Повільний темп реформ, неефективність в тому числі медичної, податкової, пенсійної реформи	13
Вимога щодо е-декларування антикорупційних активістів та членів неурядових організацій	13
Недостатня комунікація з суспільством та падіння рівня довіри до Президента	11
Продовження конфлікту на Сході України та окупації Криму	10
Провал судової реформи	10
Відсутність підтримки виборчої реформи та зміни складу ЦВК	10
Відсутність швидких темпів економічного зростання, економічних реформ та покращення рівня життя населення України	10
Підтримання зв'язків з корумпованим оточенням та олігархами	9
Неефективна зовнішня політика та погіршення відносин з західними партнерами	8
Концентрація влади в руках президента та намагання втручатись у діяльність інших органів влади	6
Конфлікт з Міхеїлом Саакашвілі	6
Слабка кадрова політика	6
Відсутність внутрішньополітичної єдності	5
Неефективність антикорупційних органів та тиск на них	5
Тиск на громадянське суспільство та свободу слова	4
Іміджеві втрати через подорож на Мальдіви	4
Провал реформи правоохоронних органів	4
Нездатність зупинити реалізацію проекту газопроводу «Північний потік-2»	3
<i>Інше:</i> Скандал з О. Онищенко – 2 згадки Неефективність співпраці з МВФ – 2 згадки Реванш проросійських сил – 2 згадки Відсутність прогресу щодо миротворчої місії на Донбасі – 2 згадки Відсутність оновлення складу НКРЕКП – 2 згадки Затягування із запровадженням ринку землі в Україні, відсутність покарань для високопосадовців; несвоєчасне переформатування АТО; поєднання влади та бізнесу; продовження антиукраїнської пропаганди в ЗМІ; провал закону про дипломатичну службу; пропозиція щодо позбавлення кримчан українського громадянства; криміногенна ситуація в країні; блокування змін до Конституції щодо децентралізації; скасування депутатської недоторканості – по 1 згадці	20

4. Як би Ви оцінили ефективність діяльності Президента Порошенка в таких сферах протягом четвертого року його каденції? (за 10-бальною шкалою: «1» - дуже погано, «10» - дуже добре)

Сфера	Середня оцінка за перший рік	Середня оцінка за другий рік	Середня оцінка за третій рік	Середня оцінка за четвертий рік
4.1. Виконання функції гаранта Конституції та прав і свобод громадян	5,4	4,3	4,7	4,8
4.2. Ведення зовнішньої політики	7,3	6,1	6,3	6,5
4.3. Врегулювання збройного конфлікту на Донбасі	5,5 [†]	4,3	4,1	4,9
4.4. Взаємодія з урядом	5,8	4,5	5,9	5,2
4.5. Взаємодія з парламентом	6,4	5,1	4,9	5,0
4.6. Кадрова політика	3,7	3,0	3,7	3,2
4.7. Ініціювання та проведення реформ	4,0	3,7	3,8	4,0
4.8. Взаємодія з суспільством	4,6	3,9	3,8	3,6
4.9. Виконання передвиборних обіцянок	3,7	3,2	3,6	3,5

5. На Вашу думку, які кроки (не більше трьох) має зробити Президент Порошенко найближчим часом у сфері внутрішньої політики?

	Кількість згадок
Ініціювати виборчу реформу	19
Здійснювати реальну боротьбу з корупцією	17
Сприяти створенню спеціалізованого Антикорупційного суду	17
Завершити судову реформу	14
Сприяти реформі правоохоронних органів	8
Підтримати дерегуляцію	7
Ініціювати оновлення складу ЦВК	5
Налагодити ефективну комунікацію з суспільством	5
Сприяти залученню інвестицій	5
Упорядкувати державну політику щодо окупованих територій	4
Посилити вплив громадянського суспільства на владу	4
Сприяти проведенню земельної реформи	3
Підтримати медичну реформу	3
Реформувати Службу безпеки України	3
Боротися з російськими агентами в Україні	3
Провести деолігархізацію	3
Сприяти проведенню податкової реформи	3
Скасувати електронне декларування для громадських активістів	3
Відновити верховенство права	3
Гарантувати проведення чесних виборів	3
Очолити боротьбу з офшорами	2
Сприяти проведенню освітньої реформи	2
Реформувати прокуратуру	2
Не балотуватися на другий президентський термін	2
Ініціювати приватизацію державних підприємств	2
Інше	39

[†] У 2014 році варіант відповіді було сформульовано як «Ведення оборонної політики».

6. На Вашу думку, які кроки (не більше трьох) має зробити Президент Порошенко найближчим часом у сфері зовнішньої політики?

	Кількість згадок
Поглибити співпрацю з ЄС, забезпечувати виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом	12
Активізувати співпрацю з НАТО	9
Поглиблювати співробітництво з США	8
Посилити санкції проти Росії	7
Чітко визначити державну політику у відносинах із Росією	7
Домогтися введення миротворчого контингенту на Донбас	6
Запобігти введенню газопроводу «Північний потік-2»	5
Домогтися створення автокефальної Української православної церкви	4
Ініціювати вихід України з СНД	4
Виконання міжнародних зобов'язань України	4
Завершити військовий конфлікт на Донбасі	3
Розірвати дипломатичні відносини з Росією	3
Налагодити відносини з Китаєм	3
Налагодити партнерські відносини з Польщею	3
Захищати режим міжнародних санкцій проти Росії	2
Розробити чіткий план врегулювання конфлікту на Донбасі	2
Розробити стратегію повернення Криму до складу України	2
Заповнити вакантні посади послів України в низці іноземних країн	2
Налагодити партнерські відносини з Угорщиною	2
Налагодити відносини з Італією	2
Інше	33

7. Вже менше року залишається до чергових президентських виборів. Як би Ви оцінили шанси на переобрання нинішнього Президента Петра Порошенка?

	Кількість / (%) експертів
Впевнений, що Президент Порошенко буде обраний на другий термін	0 (0%)
Скоріше за все, Президент Порошенко буде обраний, але є певні сумніви	16 (29%)
Скоріше за все, Президент Порошенко не буде обраний на другий термін, але певні шанси у нього є	32 (58%)
Впевнений, що Петра Порошенка не оберуть на наступний термін	6 (11%)
Важко сказати	1 (1%)

Список опитаних експертів:

1. Акуленко Любов	10. Бут Юрій
2. Андрушків Андрій	11. Вергелес Тетяна
3. Бальковський Павло	12. Волосевич Інна
4. Банчук Олександр	13. Гарань Олексій
5. Бевзенко Любов	14. Гетман Олег
6. Березовець Тарас	15. Гончар Михайло
7. Белий Дементій	16. Гонюкова Лілія
8. Бойко Тетяна Богданівна	17. Горбань Юрій
9. Бурковський Петро	18. Добровольський Данило

19. Довгич Віталій
20. Дубровський Володимир
21. Жугай Віталій Йосипович
22. Замятін Віктор
23. Золкіна Марія
24. Калітенко Олександр
25. Калниш Валерій
26. Квурт Костянтин
27. Кіреєв Микола
28. Коліушко Ігор
29. Конончук Світлана
30. Котигоренко Віктор
31. Краснопьяоров Валентин
32. Логацький Віктор Миколайович
33. Майборода Олександр
34. Марциновський Анатолій
35. Мацука Олексій
36. Міщенко Михайло
37. Овсянкін Дмитро
38. Паливода Любов
39. Палій Олександр
40. Пашков Михайло
41. Петренко Євген
42. Печончик Тетяна
43. Репко Марія
44. Романюк Оксана
45. Скорик Михайлина
46. Стегній Олександр
47. Федоренко Костянтин
48. Фесенко Володимир
49. Хавронюк Микола
50. Царук Володимир
51. Чернецька Світлана
52. Шелест Ганна
53. Шульга Олександр
54. Юрчишин Ярослав
55. Якименко Юрій